

Ankenævnet for Forsikring

Den 3. marts 2021 blev i sag nr. 95868:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

PenSam Liv forsikringsaktieselskab
Jørgen Knudsens Vej 2
3520 Farum

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har arbejdsmarkedspensionsordning. I klageskema af 01/10 2020 til nævnet samt i vedlagte bilag har klageren bl.a. anført:

"Kort redegørelse for sagen

Klager over, at Pensam har afvist at udbetale forsikringsydelse Pensam gruppesum på 140.000 Kr. samt Pensam førtidspension i anledning af, at jeg blev tilkendt offentlig Seniorpension. Som jeg startede på d. 1-4-2020.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

At de udbetaler det som jeg mener jeg har krav på"

Og

"26-6-2020 Derfor klager jeg over afslag. (Jeg skriver er med rødt [her i kursiv])

D.27-4-2020 sendte [medarbejder i Pensam] mig denne begrundelse for afslag udbetaling af seniorpension. Jeg prøver nu at fremlægge den dokumentation han omtaler, som svar på det han skriver som begrundelse på afslag. Jeg har bedt kommunen om aktindsigt. Alle de dokumenter jeg omtaler er uploadet til jer.

Kære [Klageren]

Som også nævnt for dig over telefonen, så har vi revurderet din sag omkring afslag på Seniorpension fra PenSam. Sagen har igen med de fremsendte akter været forbi vores jurister, og alle akterne er gennemgået hvor til afslaget fastholdes. Der fremgår således ikke, at det alene er diskusprolapsen i lænderyggen, der gør, at du ikke kan passe dit flexjob. På den baggrund vurderes det, at der er årsagssammenhæng med eksisterende lidelser.

Det er jeg absolut ikke enig i. Det er da helt klart diskusprolapsen, der gør, at jeg ikke klare mit job længere jeg har overhovedet ikke haft problemer med at passe mit job i alle de år inden jeg fik diskusprolaps i 2018.

Henviser til følgende dokumenter.

(Opfølgninger i mit fleksjob)

(Udtalelse fra min chef)

Ud fra de fremlagte dokumenter kan vi med andre ord ikke se dokumentation for, at det alene er diskusprolapsen, der har udløst, at du har fået tilkendt Seniorpension. Diskusprolapsen er en medvirkende faktor, men står ikke alene.

Fakta er bare, at hvis jeg ikke havde fået den diskusprolaps havde jeg ikke fået seniorpension fordi så var jeg ikke kommet ned i arbejdstid, så jeg var berettiget til at søge den. Så jeg mener helt bestemt det er diskusprolapsen der har gjort at jeg fik seniorpensionen.

Henviser til regler for at kunne søge seniorpension hvor der står følgende!

Du kan søge om seniorpension hvis:

- 1. Der skal være under 6 år til, du kan gå på folkepension.*
- 2. Du skal have haft langvarig tilknytning til arbejdsmarkedet.*
- 3. Din arbejdssevne må ikke overstige 15 timer. «Jeg arbejdede 20 timer om ugen inden jeg fik diskusprolaps, så jeg ville jeg slet ikke kunne søge seniorpension hvis jeg ikke havde fået den! Så mener helt bestemt at det er diskusprolapsen alene der har givet mig pensionen.*

Henviser til dette dokument. (Ændring af fleksjob efter diskusprolaps i 2019)

Det fremgår også af tilkendelsen af seniorpension den 10.03.2020, at tilkendelsen er baseret på en vurdering af både de kroniske tiltagende i ryg pga. slidgigt og den diskusprolaps i lænden, som der er kommet efter, at du fik tilkendt fleksjob. Uddrag af tilkendelse: 'Helbredsmæssigt er der beskrevet kroniske tiltagende smerter i ryg pga. slidgigt og diskusprolaps i lænden. Har været i retvisende udredning og behandling ved Rygcenter og genoptræning ved [behandlingssted]'. Der er på den baggrund tale om både en forværring af lidelserne ved tilkendelsen af fleksjob, samt en ny lidelse (diskusprolaps). klageansvarlig@pensam.dk Med venlig hilsen [medarbejder i Pensam]

Kroniske tiltagende smerter i ryggen har jeg ikke haft i de 10 år inden diskusprolapsen i 2018. Det er alt sammen kommet efter denne, det kan jeg dokumentere! Det er misvisende når i kigger i min tilkendelse af seniorpension! Den er ikke uddybet med datoer og årstal på hvornår jeg har fået det værre i min ryg. Men jeg kan dokumentere at det er efter min diskusprolaps i 2018, at de kroniske tiltagende smerter er kommet.

Henviser til disse dokumenter. (Opfølgninger i mit fleksjob) (Udtalelse fra min chef) Samt rygcenter i [bynavn] og [behandlingssted] genoptræning er også efter den diskusprolaps i 2018.

Henviser til disse dokumenter. (Genoptræning [behandlingssted] 2019) (Rygklinik [bynavn] sygehus 2019) Der er ikke tale om en forværring af min lidelse ved tilkendelse af fleksjob! som jeg tidligere skriver, har jeg ikke haft nogen rygmæssige problemer med at klare mit job før denne diskusprolaps. Og det mener jeg at kunne bevise med de nye dokumenter som jeg har henvist til!

(Et eksempel) Det er da helt sikkert, at hvis jeg ikke havde fået diskusprolaps i lænden i 2018 og havde opfyldt reglerne for at kunne søge seniorpension, (hvad jeg ikke ville ha gjort fordi så havde jeg stadigvæk arbejdet 20 timer om ugen og ikke 12 timer). Havde jeg helt klart fået afslag. Fordi

så havde pensions temaet kigget i mine sagsakter som blandt andet opfølgninger i mit fleksjob gennem årene som klart fortæller at jeg ikke havde problemer med at klare mit job. Samt den Specifikke helbredsattest som blev lavet til bedømmelse af min ansøgning af seniorpension ville havde set helt anderledes ud uden diskusprolapsen. Så jeg er ikke i tvivl om at det alene er diskusprolapsen der har givet mig pensionen!

PS. Var min diskusprolaps kommet et år senere så var jeg fyldt 62 år. Og var dermed ikke berettiget til udbetaling fra jer. Jeg er lidt ked af at jeg skal være så svært at overbevise jer om min ret til udbetaling. Mener bestemt jeg er berettiget til den."

Selskabet har af 6/11 2020 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Klagen

Klagen angår afslag på dækning af ydelser ved seniorpension som følge af, at klager omfattes af forsikringsbetingelsernes helbreds klausul.

Ydelser ved seniorpension er 'PenSam førtidspension' og 'Gruppesum ved førtidspension'. Det har siden 01.01.2020 været muligt at få disse dækninger ved tilkendelse af seniorpension, når forsikringsbetingelserne for dækning i øvrigt er opfyldt. Seniorpension sidestilles i forsikringsbetingelserne med offentlig førtidspension, og helbreds klausulen finder derfor også anvendelse ved seniorpension.

Vores konklusion

Vi fastholder, at klager ikke er berettiget til dækning af ydelser ved seniorpension, fordi klager var ansat i et fleksjob ved optagelse i ordningen, og fordi afgørelsen om tilkendelse af offentlig seniorpension har sammenhæng med en lidelse, som bestod, da klager blev visiteret til et fleksjob. Klagers nedslidningssymptomer fra nakke/skuldre og lænden har været medvirkende årsag til, at klager er tilkendt offentlig seniorpension. Vores helbreds klausul finder anvendelse, fordi samme lidelser også var medvirkende årsag til, at klager blev visiteret til et fleksjob.

Aftalegrundlaget

Klager er i tilknytning til sin ansættelse omfattet af en arbejdsmarkedspensionsordning i PenSam, Pension 90, Fleksion. Ordningen er en obligatorisk del af klagers ansættelsesforhold. Vi henviser til klagers forsikringsbetingelser [i det følgende forsikringsbetingelserne], der var gældende, da klager søgte om udbetaling. (Bilag 1). Klager var, som led i sin pensionsordning, på tidspunktet, hvor klager blev tilkendt offentlig seniorpension, dækket af en gruppesum ved førtidspension og PenSam førtidspension med ret til udbetaling, hvis kravene i forsikringsbetingelserne herfor er opfyldt.

Betingelserne for udbetaling af gruppesum ved førtidspension fremgår af punkt 3.2.2 og betingelserne for udbetaling af PenSam førtidspension fremgår af punkt 3.3.2 i forsikringsbetingelserne. Forsikringsbetingelsernes punkt 3.2.5 og 3.3.5 indeholder en opregning af de situationer, hvor PenSam ikke udbetaler henholdsvis gruppesum ved førtidspension og PenSam førtidspension, herunder hvis dækningen bortfalder på grund af forsikringsbetingelsernes helbreds klausul. Helbreds klausulens anvendelsesområde fremgår af forsikringsbetingelsernes punkt 2.4.2 og er citeret nedenfor:

'Hvis kunden er omfattet af

- gruppesum ved førtidspension (3.2.),
- grund- og tillægsmoduler på PenSam førtidspension (3.3.),

så er dækningen omfattet af en helbredsklausul,

- hvis kunden var ansat i en stilling med økonomisk kompensation eller løntilskud, da arbejdsgiver begyndte indbetalinger til Fleksion eller genoptog indbetalinger efter mere end 3 år uden bidrag, og
- hvis kunden er optaget i Fleksion fra og med den 01.01.2004.

Helbredsklausulen medfører, at PenSam ikke udbetaler dækning, hvis afgørelse om ret til offentlig førtidspension skyldes eller har sammenhæng med en lidelse, som bestod, da kunden tiltrådte stillingen med økonomisk kompensation til ansættelsen eller løntilskud. Hvis kunden ikke opnår ret til PenSam førtidspension (3.3.), fordi dækningen er omfattet af helbredsklausulen, overfører PenSam præmierne, som er brugt til dækningen, til kundens alderspension (3.5.).'

Ved kundens optagelse i ordningen er PenSam, som følge af ordningens karakter, ikke bekendt med, om der er tale om en ordinær ansættelse eller ansættelse i et fleksjob. PenSam optager alle kunder, uanset deres helbredstilstand ved optagelsen. Dette medfører en forsikringsmæssig risiko, der modsvares af forsikringsbetingelsernes helbredsklausul.

Sagsfremstilling

Den 01.12.2008 blev klager optaget i Pension 90 som led i sin ansættelse i fleksjob. Den 15.03.2020 fremsendte vi et opstartsbrev til klager som følge af, at klager havde meddelt os, at han er tilkendt offentlig seniorpension. (Bilag 2). I brevet beder vi klager om at fremsende bl.a. afgørelsen om seniorpension og rehabiliteringsteamets indstilling med henblik på at kunne undersøge, om der kan ske udbetaling fra PenSam som følge af tilkendelsen.

Brevet indeholder også følgende oplysninger om PenSam's helbredsklausul:

'Hvis du har været ansat i en stilling med økonomisk kompensation

Hvis der er sket indbetaling til PenSam på baggrund af ansættelse i en stilling med økonomisk kompensation, er du omfattet af helbredsklausulen. På vores hjemmeside www.pensam.dk kan du læse nærmere om helbredsklausulen i 'Betingelser for Fleksion' pkt. 2.4.2. Helbredsklausulen betyder for dig, at der ikke kan ske udbetaling, hvis vi ved behandlingen af din ansøgning finder, at din førtidspensionering skyldes eller har årsagssammenhæng med en eller flere lidelser, der bestod, da det offentlige traf afgørelsen om økonomisk kompensation til ansættelsen den 01. 12. 2008.'

Vi modtager efterfølgende følgende akter:

'Tilkendelse af seniorpension efter ophør i fleksjob' fra ... Kommune. (Bilag 3)

'Forberedelse til behandling af ansøgning om seniorpension, jf. lov om social pension kapitel 3a.' fra ... Kommune. (Bilag 4).

'Specifik Helbredsattest'. (Bilag 5).

'Du får førtidspension' fra Udbetaling Danmark. (Bilag 6).

'Bekræftelse på opsigelse' fra ... Kommune. (Bilag 7).

På baggrund af de modtagne akter foretog PenSam en vurdering af, om klager opfyldte betingelserne for udbetaling af ydelser ved seniorpension. Den 23.03.2020 modtog vi en ny meddelelse fra klager, hvori klager beskriver sin situation fra klager blev ansat i fleksjob til nu, hvor klager går på seniorpension. Denne meddelelse er uploadet på Ankenævnets portal af klager under navnet 'Min beskrivelse til Pensam'. Den 25.03.2020 fremsendte vi et brev til klager, som indeholder et

afslag på udbetaling som følge af, at klager omfattes af forsikringsbetingelsernes helbredsklausul. (Bilag 8).

Et uddrag af afslaget citeres nedenfor: 'Jeg kan oplyse, at du desværre ikke opfylder betingelserne for udbetaling herfra.

Du rammes af helbredsklausulen

Du fik - før optagelsen den 01.12.2008 - bevilget fleksjob på grund af nedslidningssymptomer fra nakken, skulder og lænden samt diskusprolaps. Der er den samme lidelse, som nu er medvirkende årsag til din førtidspensionering. Det betyder for dig, at der ikke kan ske udbetaling herfra, da din pensionering har sammenhæng med en lidelse, der bestod, da det offentlige traf afgørelsen om økonomisk kompensation til ansættelsen pr. 01.12.2008.'

Den 01.04.2020 modtog vi en klage fra klager. (Bilag 9). Den fremsendte klage indeholdt to vedlagte dokumenter:

Dokumentet med filnavnet 'Fra min læge Papire fra 2007 lige inden start i fleksjob', som uploadet af klager på Ankenævnets portal og Specifik helbredsattest (bilag 5).

PenSam's kundeambassadør kontaktede derfor klager med henblik på en kronologisk gennemgang af klagers sygdomsforløb for at kunne vurdere, om PenSam havde forstået forløbet korrekt og havde lagt de korrekte oplysninger til grund for afgørelsen. Vi anmodede ... Kommune om at få tilsendt akterne for kommunens visitering af klager til fleksjob fra 2007.

Den 27.04.2020 meddelte vores kundeambassadør klager, at vi på baggrund af de akter, som han sendte os den 01.04.2020, ikke ændrer vores afgørelse. (Bilag 10).

... Kommune fremsendte os fejlagtigt akterne for tilkendelsen af offentlig seniorpension og vi anmodede på ny om at få tilsendt akterne for visiteringen til fleksjob. Den 26.06.2020 modtog vores klageansvarlige besked fra klager om, at klager ønsker en revurdering af sagen, herunder pga. nye dokumenter til sagen, som klager medsendte. (Bilag 11).

De vedlagte dokumenter, som klager også har uploadet på Ankenævnets portal, har følgende filnavne på portalen:

Ændring af fleksjob efter diskusprolaps i 2019

Udtalelse fra min chef

Rygklinik [bynavn] sygehus 2019

Opfølgninger i mit fleksjob

Genoptræning ... 2019

Den 29.09.2020 bekræftede vores klageansvarlige for modtagelsen og meddelte klager, at den klageansvarlige, på baggrund af en redegørelse fra PenSam, vil vende tilbage med en vurdering af sagen. (Bilag 11).

Den 17.07.2020 meddelte vi klager, at vi afventer yderligere akter fra ... Kommune og at sagsbehandlingen dermed forlænges. Vi modtog akterne for visiteringen til fleksjob fra ... Kommune. (Bilag 12 og 13). Det fremgår tydeligt af akterne, at årsagen til, at klager blev visiteret til et fleksjob, var klagers ryg- og nakkeproblemer. Det har derfor været en væsentlig faktor ved klagers konkrete

te fleksjob, at det tager hensyn til klagers skånebehov for ryg og nakke. Følgende fremgår om klagers helbred pr. 09.03.04 jf. bilag 12:

'[Klageren] har været sygemeldt siden 6.1.03 p.g.a. smerter i nakke, ryg og arme. Af socialmedicinsk vurdering fra ... af 06.08.04 fremgår det, at der ved MR-scanning af nakken er påvist en lille diskusprolaps. Der er ikke tegn til nervepåvirkning og [klageren] er henvist til fysiurgisk behandling. Der er desuden påvist arkolyse af nederste lændehvirvel (misdannelse, hvor knogleforbindelse mangler). Der er ikke tegn til nervepåvirkning. Derudover er der tilløb til kileform af 2 hvirvler samt en lille skævhed. Såvel egen læge som sociallæge vurderer, at der samlet er varige skånebehov i forhold til nakke- og rygbelastende arbejde. [Klageren] klager over konstante smerter i lænden uanset aktivitet samt stivhed i kroppen. Efter 5 timers arbejde er han yderligere meget træt i ryggen og har ikke været i stand til at lave noget, når han kom hjem. [...]

[Klageren] oplyser at han har smerter ml. skulderblad 'som om noget kommer i klemme'. Har oplyst egen læge herom, men denne har oplyst, at røntgen ikke kan betale sig da der alligevel ikke kan anvises behandlingsmuligheder. [...]

[Klageren] oplyser at han ikke træner sin ryg, og ikke går til fysioterapibehandling. Førstnævnte pga at han ikke er sportsmand, sidstnævnte som følge af manglende økonomi. Han har søgt kommunen om økonomisk hjælp men har faet afslag [...]

Vi blev på baggrund af de kommunale akter bekræftet i, at der er tydelig årsagssammenhæng mellem visiteringen til fleksjob og tilkendelsen af offentlig seniorpension.

Den 17.08.2020 sendte vi et brev til klager med kopi til den klageansvarlige. (Bilag 14). Af brevet fremgår det, at vi fastholder vores tidligere afgørelse med bl.a. følgende begrundelse:

'Resultatet af din klage efter fornyet gennemgang i PenSam

Jeg har anmodet ... Kommune om yderligere sagsakter, og har i den forbindelse modtaget din fleksjobsag, så alle relevante akter for vurdering er modtaget. Jeg må – efter at have set nærmere på din klage til den klageansvarlige over afslag på udbetaling og efter fornyet gennemgang – desværre fastholde, at du ikke opfylder betingelserne for udbetaling af Gruppensum ved PenSam Før-tidspension (140.000 kr.) og en løbende (månedlig) udbetaling af PenSam Før-tidspension.

Redegørelse for sagen i forbindelse med din klage til den klageansvarlige

Vi har modtaget alle relevante sagsakter på din sag fra ... Kommune, og ud fra også de tidligere fremsendte sagsakter, så kan det udledes, at der er årsagssammenhæng imellem dine tidligere mangeårige nedslidningssymptomer (før omtalt) og diskusprolapsen, som således er en medvirkende årsag til din seniorpension. I modtagne 'Specifik helbredsattest' af d. 04.03.2020 fra ... er det beskrevet under vurdering af helbredsforholdenes betydning for sagen, at det ud over specielt lænderyggen er de mangeårige ryganamnese fra både nakke og lænd der gør, at du ikke kan udføre dit flexjob. Diskusprolapsen er en medvirkende faktor, men det skyldes ikke alene den, at du er tilkendt seniorpension. På baggrund af dette må jeg desværre fastholde, at du ikke opfylder betingelserne for udbetaling.'

Vores vurdering

Klager mener, at årsagen til, at han er tilkendt offentlig seniorpension, er hans diskusprolaps i ryggen.

På baggrund af de kommunale akter finder vi derimod, at klager er tilkendt offentlig seniorpension pga. sin samlede helbredstilstand dvs. generelle nedslidningssymptomer fra nakke/skuldre/lænd, kroniske tiltagende smerter i ryggen pga. slidgigt samt den efterfølgende tilkomne diskusprolaps. Uanset om diskusprolapsen har sammenhæng med de oprindelige nedslidningssymptomer eller ej, udgør de generelle nedslidningssymptomer derved stadig en del af tilkendelsesgrundlaget.

De helbredsmæssige forhold, som ... Kommune har lagt vægt på i tilkendelsen af offentlig seniorpension, fremgår af bilag 3, herunder at:

'Helbredsmæssigt er der beskrevet kroniske tiltagende smerter i ryg pga. slidgigt og diskusprolaps i lænden. Har været i retvisende udredning og behandling ved Rygcenter og genoptræning ved [behandlingssted]. Der er beskrevet et nedsat funktionsniveau i hverdagen, har bla. robotstøvsuger og handstøvsuger. [...] Der er beskrevet udfordringer i form af tiltagende smerter, udtrætning, udmattelse og du har svært ved at løfte ting, selv printerpapir, har behov for pauser og arbejder langsomt i seneste job.'

Det fremgår af den specifikke helbredsattest i bilag 5 at:

'Patienten har en mangeårig ryganamnese både fra nakke og lænd, men det er specielt lænderyggen, som medfører smerter ved fysisk aktivitet, så han ikke kan udføre sit nuværende flexjob på 12 timer.' ligesom det fremgår af samme akt, at 'patienten har i mange år haft nedslidningssymptomer fra nakke/skuldre og lænden.'

Derfor har de lidelser, som ligger til grund for tilkendelsen af offentlig seniorpension sammenhæng med de lidelser, som var til stede på tidspunktet for bevillingen af fleksjob og forsikringsbetingelsernes helbredsklausul finder dermed anvendelse.

Henvisning til praksis

Vi henviser til tilsvarende ankenævnskendelse nr. 94026. Vi henviser også til Vestre Landsrets dom af 16.09.2015 i ankesag VL B-1268-14, hvori Landsretten i en sag om PenSam's helbredsklausul fastslog følgende:

'Det er ved vurderingen af, om forsikringsbetingelsernes helbredsklausul finder anvendelse, afgørende, om ... Kommunes bevilling af førtidspension til [kunden] har sammenhæng med en lidelse, som bestod, da kommunen visiterede [kunden] til et fleksjob. Klausulen finder således anvendelse, hvis det kan lægges til grund, at en eller flere af de lidelser, som [kunden] havde, da kommunen visiterede ham til et fleksjob, har været medvirkende årsag til, at han senere fik bevilget førtidspension'.

Vores afgørelse

... Kommunes afgørelse af 09.03.2020 om, at klager tilkendes seniorpension, har sammenhæng med en lidelse, som bestod, da klager blev visiteret til et fleksjob. Dette fremgår af de kommunale akter, og det er de akter, som vi baserer vores afgørelse på.

På dette grundlag har klagers nedslidningssymptomer fra nakke/skuldre og lænden været medvirkende årsag til, at klager er tilkendt seniorpension. Vores helbredsklausul finder anvendelse, fordi samme lidelser også var medvirkende årsag til, at klager blev visiteret til et fleksjob.

Ankenævnet for Forsikring

8.

95868

Vi fastholder, at klager ikke opfylder forsikringsbetingelsernes betingelser for udbetaling af henholdsvis gruppesum ved førtidspension og PenSam førtidspension, fordi dækningen bortfalder på grund af helbreds-klausulen."

Til dette har klageren i kommentarer af 23/11 2020 til nævnet bl.a. anført:

"... Hvis jeg ikke havde fået diskusprolaps i ryggen i 2018 havde jeg ikke fået seniorpension, fordi så havde jeg arbejdet 20 timer om ugen, og kunne dermed ikke søge seniorpensionen!

D. 25-4-2020 sendte jeg [medarbejder i selskabet] en e-mail ...

...

Jeg dokumenterede alt han bad om, men stadigvæk fik jeg afslag på udbetalingen! Det forstår jeg ikke rigtigt! Henviser til dette dokument som er uploadet. 'Derfor klager jeg over afslag 27-4-2020'.

Pensam skriver hele tiden om årsagssammenhæng! Jeg henviser til følgende dokument. (Fra min læge Papire fra 2007 lige inden start i fleksjob). Jeg henviser også til følgende dokumenter:

(Opfølgninger i mit fleksjob)

(Udtalelse fra min chef)

Som alle viser, at jeg på ingen tidspunkt har haft problemer med at passe mit job i de 12 år jeg var ansat der, fordi jeg havde stort set ikke problemer med min ryg, indtil jeg fik diskusprolapsen i 2018. Så Pensams påstand om årsagssammenhæng syntes jeg ikke holder i min sag!"

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Nævnet har blandt andet modtaget brev fra egen læge af 30/3 2017 til klageren, speciallægeepikrise af 30/4 2007, klagerens beskrivelse til Pensam af 23/3 2020, kommunale opfølgninger i fleksjobbet, øvrige kommunale akter, journal fra Sygehus, udateret udtalelse fra klagerens tidligere chef og forsikringsbetingelserne. Uddrag af bilagene gengives nedenfor.

Af brev fra egen læge af 30/3 2017 til klageren fremgår bl.a.:

"Jeg synes du skal anke afgørelsen, fordi speciallæge ... ved sin undersøgelse af din ryg 300407 skriver: Spondylose = slidgigt, og da hun undersøger dig skriver: Flade krumninger, men pæn kyfosing i lænden ved foroverbøjning. Strakt benløftstest: neg/neg. Bevæger frit i leddene, der er ingen pareser eller refleksudfald.

Det betyder på alm. Dansk: Slidgigt i lænderyggen uden symptomer eller tegn til diskusprolaps.

Af speciallægeepikrise af 30/4 2007 fremgår bl.a.:

" AKTIONSDIAGNOSE: A dm479 - Spondylose col. Cerv. et lumb.

EPIKRIS: Konklusion Pt. har kronisk smerter i nakke og lænd. Klinisk er der tale om degenerative forandringer, næppe aktuelt rodtryk. Pt. er velinstrueret i øvelser, som han ikke synes har haft nogen væsentlig effekt. Jeg vil rekvirere de seneste rtg. optagelser og har aftalt kontrol med pt.

Epikrise

I en årrække rygsymptomer der gradvist er forværret. Især i nakken, hvorfra smerterne stråler ud over skulderrundingen især på hø. side, der kan også være sovende fornemmelser i fingrene. Derudover hyppige lændesmerter, men ikke egentlige radiculære smerter. Der foreligger fra tidligere en scanning, der viser discusprolaps i nakken. ...

Objektivt

Col. Cervicalis. Bevaret cervicallordose, bevæger fuldt ud. Når knap yderstillinger. neg. Forarmen kompressionstest.

OE. Skulderled , albueled og håndled bevæges frit, der er ingen pareser eller refleksudfald

Col. Thoracolumbalis. Flade krumninger, men pæn kyfosing i lænden ved foroverbøjning

UE. Strakt benløftningstest: neg./neg . Bevæger frit i leddene, der er ingen pareser eller refleksudfald"

Af de kommunale akter i forhold til visitering til fleksjob fremgår det bl.a.:

"15-12-2006...

Hej ...

Jeg har en borger som jeg gerne vil have etableret i virksomhedspraktik Han er omfattet af fleksjobpersonkreds, har problemer i forhold til slidgigt og lille discus. Er således begrænset i arme, ryg, skuldre. Vil derfor ikke kunne påtage sig tunge løft, eller arbejde hvor han skal løfte armene gentagne gange o. skulderhøjde.

...

med venlig hilsen

...

Fleksjobkonsulent

...

Arbejdsevnevurdering...

Tilføjet 26.10.2006:

Januar 05 omfattes [klageren] af personkreds for fleksjob. Virksomhedspraktik: September 2005 etableres virksomhedspraktik v. ... for perioden 1.9.05-30.9.05 som medhjælp på ...værkstedet. I forb. med opfølgning af praktikforløbet oplyses det, at jobbet indebærer øgede smerter fra lænd, ryg, nakke og det vurderes at der ikke efterflg. skal etableres fleksjob.

...

14.12.2006: [Klageren] retter henvendelse, idet han har svært ved at varetage sine arbejdsopgaver. Har tiltagende smerter v/arme, nakke, skuldre og nu også ved lænd. Det er især bevægelser over skulderhøjde som er smertefulde.

...

Helbred

Hjælpetekst 09.03.04

[Klageren] har været sygemeldt siden 6.1.03 p.g.a. smerter i nakke, ryg og arme. Af socialmedicinsk vurdering fra ... af 06.08.04 fremgår det, at der ved MR-scanning af nakken er påvist en lille discusprolaps. Der er ikke tegn til nervepåvirkning og [klageren] er henvist til fysiurgisk behandling. Der er desuden påvist arkolyse af nederste lændehvirvel (misdannelse, hvor knogleforbindelse mangler). Der er ikke tegn til nervepåvirkning. Derudover er der tilløb til kileform af 2 hvirvler samt en lille skævhed. Såvel egen læge som sociallæge vurderer, at der samlet er varige skånebehov i forhold til nakke- og rygbelastende arbejde. [Klageren] klager over konstante smerter i lænden uanset aktivitet samt stivhed i kroppen. Efter 5 timers arbejde er han yderligere meget træt i

ryggen og har ikke været i stand til at lave noget, når han kom hjem. Han har desuden måttet øge sit medicinforbrug under praktikforløbene. Smerterne forværres ved kulde.

...

Tilføjet 26.10.2006:

Smerterne opleves forstærkede, får stærkere medicin ... [Klageren] oplyser, at han i dagligdagen får øgede smerter eks.vis hvis han med motoriseret plænelipper slår græsplæne. Er efterflg. påvirket af dette resten af dagen.

..."

Af akter fra revalideringstemaet fremgår bl.a.:

"Henvisningsårsag og ønsket tilbagemelding ifølge henvisningsskema fra sagsbehandler:

...

'Pgl. har fået konstateret slidgigt i nakken og der er fundet discusprolaps i nakkeregionen. Der vurderes at være varige skånehensyn af pgl. ved fremtidig beskæftigelse. For at få en afklaring på hvor store skånehensyn der skal tages samt en afklaring på pgl.'s fremtidige jobmuligheder, henvises pgl. til arbejdsprøvning på ...

...'

Kort beskrivelse af status ved opstart: Det drejer sig om en mand [i 40'erne], der har slidgigt i nakken plus diskusprolaps, hvor konservativ behandling anbefales.

...

[Klageren] har smerter i nakken, mellem skulderbladene og ned over lænden. Fortæller at smerterne i lænden er de værste. Hævder at der skulle være nogle lægeakter vedr. undersøgelse af lænden, som sagsbehandler ikke har set.

...

Faglig beskrivelse af 1. virksomhedspraktik:

...

[Klageren] fortæller, at han har konstante smerter i lænden, uanset om han laver noget eller ej, men når han har været af sted i 5 timer og har udført fysisk belastende arbejde, er han yderligere meget træt i ryggen. Når han kom hjem, var han ude af stand til at lave noget. Måtte f.eks. have hjælp af kæresten til at gøre rent. Har desuden måtte øge sit medicinforbrug, medens han har været i praktikken.

...

Faglig beskrivelse af 2. virksomhedspraktik:

[Klageren] har p.g.a. smerter og stivhed i kroppen været nødt til nogle dage at møde lidt senere end aftalt, men er så også gået det lidt senere hjem. [Klageren] udtaler, at det ikke har været muligt for ham at øge arbejdstiden ud over de 5 timer om dagen, da det har været det absolutte max. Antal timer, han har kunnet klare. [Klageren] fortæller, at han har konstante smerter i lænden, og at smerterne bliver forøget i løbet af dagen, samtidig er de også blevet væsentligt forøget i takt med, at det er blevet koldere. Har, medens han har været i virksomhedspraktik, ikke været i stand til at lave noget derhjemme, ud over det allermest nødvendige.

...

Helbred

[Klageren] har smerter i nakken, mellem skulderbladene og ned over lænden,

Uddrag af sociallægenotat:

'Ved MR-scanning af nakken er blevet påvist en lille diskusprolaps, men der er ikke tegn til nervepåvirkning. Det fremgår ligeledes, at borgeren har arkolyse af nederste lændehvirvel (dvs. en misdannelse hvor en knogleforbindelse mangler), men ingen fremadskriden og dermed ingen nerve-

påvirkning. Der er lidt tilløb til kileform at 2 hvirvler (TH 12 og L 1) samt en ganske lille skævhed. Samlet set har borgeren et varigt skånebehov i forhold til nakke- og rygbelastende arbejde.'

Den 02.12.04 CT-skanning af columna lumbalis:

'Der er foretaget CT-skanning af de tre nederste disci. Alie tre disci ses velafgrænset uden tegn på prolaps. Der er frit ud i rodkanaleme. Der ses lette spondyloseforandringer på flere niveauer.'

Samlet vurdering af arbejdsevne og funktionsniveau:

...

Praktikkerne har dog også vist, at [klageren] har en arbejdsevne, som han vil kunne udnytte, såfremt der tages de rette skånehensyn til ham d .v.s. [klageren] skal have et arbejde, hvor der ikke er tunge løft, hvor han ikke bliver udsat for uhensigtsmæssige vrid i ryggen, og hvor han har mulighed for at veksle mellem siddende, stående og gående arbejde.

...

Konklusion

... [Klageren] skønnes at have varige begrænsninger i arbejdsevnen og med deraf følgende behov for skånehensyn. [Klageren] afmeldes således ... med anbefaling om visitation til fleksjob.

...

Hej ...

Jeg har modtaget nedenstående fra [klageren].

...

Med venlig hilsen

...

Revalideringsmedarbejder

...

Til [revalideringsmedarbejder]

Min kommentar til notaterne i forbindelse med opfølgning af min virksomhedspraktik på [2. praktiksted]. Jeg har allerede inden jeg startede på [2. praktiksted], og helt fra det 14 dages startkursus hos ... understreget at jeg har mere eller mindre smerter i ryggen/lænden hver dag døgnet rundt. Men det er først i 2. opfølgning, og efter at jeg er blevet scannet at du skriver om det i opfølgningen, selv om jeg har omtalt de smerter, hver gang vi har snakket sammen

...

m.v.h. [klageren]

10-01-2005

...

Notat i forbindelse med opfølgning i [klagerens] virksomhedspraktik i [2. praktiksted]

Dato 21. december 2004

...

Undertegnede har den 15.12.04 foretaget opfølgning i [klagerens] virksomhedspraktik i Til stede er [klageren] og teknisk servicemedarbejder [Klageren] fortæller, at han har fået foretaget scanning af lænden. Der er ikke konstateret diskusprolaps men slidgigt, afleverer udskrift fra Røntgenafdelingen, OUH. (Lettene slidgigtforandringer iflg. udskriften). [Klageren] fortæller, at han imidlertid har smerter i lænden hele tiden.... Udtaler at han kan leve med smerterne, men han kan ikke gå på arbejde samtidig. På den siden mener [klageren] også, at han kan magte arbejde som nuværende med visse skånehensyn, men heller ikke flere timer end han nu arbejder. Timetallet er nu oppe på 5 om dagen.

...

22-10-2004

Hej ...

...

Pgl. fortæller at han har smerter i lænden hele tiden. Smerterne er blevet forværret, og det trækker nu ned i benet ...

...

Med venlig hilsen

...

Revalideringsmedarbejder

..."

Af kommunens tilbud om ansættelse i fleksjob af 28/11 2007 fremgår bl.a.:

"Startdato: 1/12-2007 ...

Stillingsbetegnelse: ...

Jobindholdet: Forefaldende, praktiske opgaver

...

Andet: Skånehensyn: Nedsat arbejdstid, mulighed for varierede arbejdsstillinger og opgaver, i videst muligt omfang undgå hyppige buk og armbelastende opgaver."

Af kommunal opfølgning i fleksjobbet af 11/2 2008 fremgår bl.a.:

"Opfølgning iht. AKL § 10

...

Ut. har d.d. foretaget telefonisk opfølgning af etableret fleksjob af 1/12-2008. v. ... Ut. har talt med hhv. [klageren] og teknisk serviceleder [navn]. [Klageren] oplyser, at han synes at det går godt, 'så længe jeg æder mine piller'. Lige nu består arbejdsopgaverne mest af flytning af arkiv fra ... til ..., og dette arbejde er hårdt for arme og skuldre. [Klageren] tager dog de nødvendige pauser, ellers ville han ikke kunne holde til det. Arbejdet er aktuelt ikke så varieret som aftaltes fra start, men [klageren] håber på at det bliver bedre. Han arbejder 22½ time, hvilket findes passende for funktionsniveau ... Efterflg. talt med [teknisk serviceleder] som ligeledes finder at jobbet forløber som forventet/godt, men er opmærksom på, at arkivarbejdet trækker tænder ud. Timetallet findes passende, oplyser at [klageren] møder ind kl. 9.30 ugens første 4 dage, og 8.30 om fredagen, hvilket er passende. [Klageren] møder stabilt, har ikke haft nogen fraværsdage overhovedet ... Vurdering: På baggrund af ovenstående vurderer ut., at [Klageren] fortsat er omfattet af personkreds for fleksjob, og at der er behov skånehensyn som aftalt."

Af kommunal opfølgning i fleksjobbet af 8/9 2008 fremgår bl.a.:

"Opfølgning af fleksjob iht. AKL § 10

...

Grundlag for fleksjobomfattelse.

[Klageren] er omfattet af personkreds for fleksjob januar 2005 som følge af bevægeapparatsproblematik; diskusprolaps og arkolyse af nederste lændehvirvel. (misdannelse, hvor knogleforb. mangler)

...

... Parternes oplevelse af ansættelsesforholdet: Det fremgår af mail, at ingen af parterne har behov for en personlig opfølgning idet fleksjobbet forløber tilfredsstillende og efter aftale. Arbejdsopgaver: [Klageren] er beskæftiget med forefaldende pedelopgaver. Skånehensyn: Nedsat arbejdstid, undgå tunge løft, buk og ensidigt gentagne bevægelser. Derudover behov for varierede

Ankenævnet for Forsikring

13.

95868

arbejdsopgaver og stillinger. Stabilitet: [Klagerens] fremmøde og udførelse af arbejdsopgaver er stabile."

Af kommunal opfølgning i fleksjobbet af 5/6 2018 fremgår bl.a.:

"Arbejdsopgaver: [Klageren] er beskæftiget med forefaldende pedelopgaver. [Klageren] er tilfreds med arbejdsopgaverne. Skånehensyn: Nedsat arbejdstid. Undgå tunge løft, buk og ensidigt gentagne bevægelser. Derudover behov for varierede arbejdsopgaver og stillinger. Stabilitet: [Klageren] har et stabilt fremmøde. Timetal: 20 timer ugentligt.

...

Vurdering: Med baggrund i ovenstående vurderes det, at pgl fortsat er berettiget til fleksjob jf. LAB §70, idet pgl's arbejdsevne fortsat vurderes varigt nedsat. Arbejdsevnen vurderes ligeledes fortsat nedsat med mere end halvdelen. Der findes ikke grundlag for at ændre den allerede indgåede aftale eller iværksætte yderligere foranstaltninger eller yde andre former for hjælp."

Det fremgår ligeledes af de mellemliggende kommunale opfølgninger af 8/4 2008, af 23/9 2009, af 24/6 2010, af 12/5 2011, af 20/3 2012, af 6/3 2013 og af 21/12 2015, at der ikke var sket ændringer i arbejdsforholdet/arbejdsevnen, og der ikke fandtes grundlag for at ændre den allerede indgåede aftale eller iværksætte yderligere foranstaltninger, at skånehensynene var uændrede, og at arbejdsopgaverne bl.a. bestod af forefaldende håndværksmæssige opgaver, post-sortering, betjentopgaver og teknisk service.

Af telefonisk henvendelse fra klageren til kommunen af 20/2 2019 fremgår bl.a.:

"Pgl. har d.d. rettet telefonisk henvendelse. Det oplyses at han siden oktober har haft rygproblemer i form af diskusprolaps. Den 25.02.2019 skal han på ... Rygklinik, hvor han vil få besked omkring behandlingsmuligheder. Vi taler om at der evt. kan være behov for nedsættelse af timetallet. Pgl. kontakter ut. når han ved mere omkring behandling og efter han har talt med arbejdsgiver."

Af kommunens afgørelse af 3/4 2019 vedrørende ændring af timetal i fleksjob fremgår bl.a.:

"Vi har godkendt, at der ændres i din bevilling af fleksjob, som pedelmedhjælper. Følgende ændring er godkendt: Som led i skånehensynene ændres timetallet fra 20 timer til 12 timers fremmøde."

Af kommunens forberedelse til behandling af ansøgning om seniorpension fremgår bl.a.:

"b. Hvilke arbejdsfunktioner udførte du i dette job? Mine arbejdsopgaver består af bl.a. af service-ring af de mennesker der er i huset ..., flytte ting, ordne printer og hjælpe med forefaldende arbejde. Jeg har ikke kunne varetage meget tunge fysiske opgaver og dette er blevet forværret efter endnu en diskusprolaps i 2019. Det er ikke længere muligt at bære selv mindre ting som f.eks. printerpapir. Jeg går meget rundt når jeg er på arbejde og har løbende behov for at sidde ned og hvile min ryg. Jeg har altid haft hårdt fysisk arbejde i hele mit arbejdsliv.

...

d. Hvad var din gennemsnitlige ugentlige arbejdstid i dette job? Jeg startede i fleksjob i 2007, hvor jeg arbejdede 22½ time, men kort tid efter forsvandt middagspausen og jeg gik ned på 20 timer. I Maj 2019 gik jeg ned på 12 timer om ugen pga. ny diskusprolaps som forværrede mit funktionsniveau.

...

e. Hvilke ressourcer og udfordringer havde du i forbindelse med det seneste job? Jeg har haft udfordringer med at flytte store og tunge ting altid og nu kan jeg have svært ved at løfte printerpapir. Jeg har behov for pauser i løbet af dagen og det sænker arbejdet og effektiviteten.

...

4. Egen vurdering af helbred

a. Hvordan ser du dit eget helbred? (Borgerens udførlige beskrivelse af fysiske og psykiske problemer, herunder disses indflydelse på arbejdslevnen) Jeg har slidigt i ryggen og diskusprolaps i nakke og lænd. Da jeg fik tilkendt fleksjob, blev min arbejdslevne vurderet til 50 % og den er væsentlig lavere nu, da jeg har fået forværring af min helbredstilstand med ny diskusprolaps. Jeg har smerter i kroppen, men det er blevet hverdag og jeg har vænnet mig til det. Jeg har en følelse af træthed i ryggen og udmattelse i kroppen hvis jeg har lavet for meget."

Af specifik helbredsattest (LÆ 135) af 4/3 2020 fremgår bl.a.:

"A. Sygehistorie og igangværende behandling

Pt. har i mange år haft nedslidningssymptomer fra nakke / skuldre og lænden. Har været ved div. speciallæger incl. Rygcenter ..., hvor der ved MR-scanning er konstateret ve-sidig lumbal diskusprolaps. Da der fra neurokirurgs side ikke kunne garanteres bedring i hverken smerter eller funktion afstod pt. fra operation, men valgte 'konservativ behandling' dvs. rygøvelser. Tilstanden er acceptabel med tolerable daglige smerter, såfremt pt. IKKE laver noget.. I første omgang har pt. været i flexjob på 20 timer, senere nedsat til 12 og det har han svært ved at klare, idet han må sige nej til adskillige arbejdsfunktioner, fordi han ved det medfører smerter, f.eks. løfte og bære møbler o.lign. Går ud og handler, men kan ikke bære tunge byrder hjem. Har anskaffet sig robotstøvsuger. Kan ikke tåle at sidde for længe ad gangen. Gangdistancen er under 500 mg. Pt. går uden hjælpemiddel.

Tager 1 smertestillende depotmorfin til natten, men klarer sig ellers, dagen igennem ved ikke at belaste ryggen eller gøre de ting han ved medfører smerter. Der er ikke smerter i liggende stilling.

...

C: Objektiv undersøgelse, diagnoser og prognose

OBJ: nat. alderssvarende udseende. Gangen langsom, naturlig. Pt. undersøges med overkroppen afklædt: Ryggen med normal krumninger uden skævhed. Bagud og foroverbøjning er nedsat. Sidebøjning til begge sider i normal. Klarer hæl og tågang. Normale egale reflekser. Strakt benløftestest er pos på begge sider ved 75 gr.

Fra Rygcenter ...: Ryg: Undersøgelse columna lumbalis:

Inspektion: Upåfaldende krumninger. Palpation: I.a. Bevægeudslag: Lokale lændesmerter ved bagoverbøjning. Segmentær undersøgelse : Fjedringsømheden svarende til nedre lænd. Statisk test: Til Statisk bagoverbøjning i maveliggende med angivelse lidt diffus snurren svarende til samtlige tæer venstresidigt på

Strakt benløft test: Neg.

Neurologisk: (SE BILAG FOR RESTEN AF TEKST)

D: Vurdering af helbredsforholdenes betydning for sagen (der angives ikke en vurdering af en evt. social ydelses art og omfang). Pt. har en mangeårig ryganamnese både fra nakke og lænd, men det er specielt lænderyggen, som medfører smerter ved fysisk aktivitet, så han ikke kan udføre sit nuværende flexjob på 12 timer. Der er ikke udsigt til bedring. Behandlingsmulighederne er udtømte...

C: Objektiv undersøgelse, diagnoser og prognose

...

Neurologisk: Neurologisk undersøgelse over underekstremiteterne: Ingen sensibilitetsforstyrrelser, ingen pareser, normale senereflekser. Parakliniske undersøgelser:

MR-skanning af columna lumbalis den 29.12.2018 OUH:

RD:

Arcolysis L5/S1 et anterolisthesis L5/S1 op til 7 mm

Protrusio discus L4/L5 medialis levi gradu

Protrusio discus L5/S1 på bredt basis moderat et prolapsus discus foraminalis sinistri et foraminalstenosis bilateralis med radix L5 påvirkning per primum sinistri

Spondylarthrosis lumbalis hypertrophica L4/L5 et L5/S1 med synovialvæske

Konklusion og plan: Konklusion: [Mand i 60'erne] med lokale lændesmerter og periodisk diffus udstråling til begge ben, dominerende venstresidigt, forenelig med venstresidig prolaps L5/S1-niveau og fremadglidning /anterolistese af L5. Lokale lændesmerter aktuelt dominerende, og pt. ønsker med aktuelle symptomniveau ikke rykirurgisk vurdering."

Af kommunens afgørelse af 10/3 2020 om tilkendelse af seniorpension fremgår bl.a.:

"Begrundelse for afgørelsen:

De almindelige betingelser om en langvarig tilknytning til arbejdsmarkedet og højst 6 år til folkepensionsalder vurderes for opfyldte. Det vurderes desuden at være begrundet, at arbejdsevnen i forhold til seneste job af mindst 12 mdrs. varighed, er højst 15 timer om ugen. Arbejdsevnen vurderes væsentlig og varigt nedsat. Helbreds-mæssigt er der beskrevet kroniske tiltagende smerter i ryg pga. slidgigt og diskusprolaps i lænden. Har været i retvisende udredning og behandling ved Rygcenter og genoptræning ved Der er beskrevet et nedsat funktionsniveau i hverdagen, har bl.a. robotstøvsuger og håndstøvsuger. Der er beskrevet ressourcer i form af god arbejdsidentitet. Du er god til at bruge dine hænder, er perfektionist, mødestabil, og har været en god arbejdskraft og kollega i forhold seneste job. Der er beskrevet udfordringer i form af tiltagende smerter, udtrætning, udmattelse og du har svært ved at løfte ting, selv printerpapir, har behov for pauser og arbejder langsomt i seneste job."

Af klagerens beskrivelse til Pensam af 23/3 2020 fremgår bl.a.:

"... Da jeg startede i mit fleksjob på 20 timer om ugen i 5 dage for ca. 13 år siden havde jeg slidgigt i ryg og skuldre samt en diskus i nakken. Det gik meget godt med at klare jobbet. Sidste år fik jeg en diskusprolaps i lænderyggen så fik jeg ændret mit fleksjob til kun at arbejde 3 dage 12 timer om ugen, men det var stadigvæk ikke godt min diskusprolaps gav mig for mange smerter og problemer i jobbet. Da jeg hørte om den nye ordning for seniorpension besluttede jeg mig for at søge den og var så heldig at få den. Dette herunder er det fra den diskusprolaps jeg fik i lænden for lidt

over et år siden som gjorde jeg ikke kunne klare mit job mere. Og det er derfor jeg fik tilkendt seniorpension

...

Konklusion og plan: Konklusion: [Mand i 60'erne] med lokale lændesmerter og periodisk diffus udstråling til begge ben, dominerende venstresidigt, forenelig med venstresidig prolaps L5/S1-niveau og fremadglidning /anterolistese af L5. Lokale lændesmerter aktuelt dominerende, og pt. ønsker med aktuelle symptomniveau ikke rykirurgisk vurdering."

Af udateret udtalelse fra klagerens tidligere chef i fleksjobbet fremgår bl.a.:

"[Klageren] har været ansat i et fleksjob siden 2008 som ... Han har udfyldt sin rolle godt og har været en stabil medarbejder. Opgaverne har været opsætning af opslagstavler, affaldshåndtering osv. Han har kunne bestride disse opgaver med et mindre skånehensyn. Han har i hele sin ansættelsesperiode haft et minimalt sygefravær og altid kunne yde det samme. Hans skånehensyn blev ikke skærpet i de år han var ved Det var først efter hans diskusprolaps i 2018 der opstod udfordringer med at klare opgaverne. Vi har været glade ved den hjælp, som [klageren] har kunne levere i sin tid..."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"2.4. Helbredsforhold

2.4.1. Ingen helbredsbedømmelse

PenSam optager alle kunder, uanset hvordan deres helbredstilstand er, når kunden bliver optaget i Fleksion, men hvis kunden er syg ved optagelsen, kan dette påvirke kundens dækninger.

2.4.2. Helbredsklausul

Hvis kunden er omfattet af

- gruppesum ved førtidspension (3.2.),
- grund- og tillægsmoduler på PenSam førtidspension (3.3.),

så er dækningen omfattet af en helbredsklausul,

- hvis kunden var ansat i en stilling med økonomisk kompensation eller løntilskud, da arbejdsgiver begyndte indbetalinger til Fleksion eller genoptog indbetalinger efter mere end 3 år uden bidrag, og

- hvis kunden er optaget i Fleksion fra og med den 01.01.2004.

Helbredsklausulen medfører, at PenSam ikke udbetaler dækning, hvis afgørelse om ret til offentlig førtidspension skyldes eller har sammenhæng med en lidelse, som bestod, da kunden tiltrådte stillingen med økonomisk kompensation til ansættelsen eller løntilskud. Hvis kunden ikke opnår ret til PenSam førtidspension (3.3.), fordi dækningen er omfattet af helbredsklausulen, overfører PenSam præmierne, som er brugt til dækningen, til kundens alderspension (3.5.).

...

3.2. Gruppesum ved førtidspension

...

3.2.2. Hvornår udbetales gruppesum ved førtidspension?

PenSam udbetaler gruppesum ved førtidspension, hvis

- kunden beder om udbetaling, og
- kunden har mere end 5 år til, at kunden opnår folkepensionsalderen (3.0.), og
- kunden ikke modtager alderspension (3.5.) og
- kunden ikke har lønnet arbejde, og
- der træffes afgørelse om ret til offentlig førtidspension efter reglerne i lov om social pension

den 01.07.2007 eller senere, eller

- kunden som følge af livstruende, uhelbredelig sygdom får forlænget udbetalingen af dagpenge under sygdom den 01.07.2007 eller senere, eller
- der træffes afgørelse om ret til højeste eller mellemste førtidspension fra Færøerne eller Grønland den 01.07.2007 eller senere.

...

3.2.5. Hvornår udbetales gruppesum ved førtidspension ikke?

PenSam udbetaler ikke gruppesum ved førtidspension, hvis

...

- dækningen bortfalder på grund af helbreds klausulen (2.4.2.)

...

3.3. PenSam førtidspension

...

3.3.2. Hvornår udbetales PenSam førtidspension?

PenSam førtidspension udbetales,

- hvis kunden søger om udbetaling, og
- hvis kunden ikke har opnået folkepensionsalderen (3.0.), og
- hvis kunden ikke har lønnet arbejde, og
- der træffes afgørelse om ret til offentlig førtidspension efter reglerne i lov om social pension den

01.07.2007 eller senere, eller

- kunden som følge af livstruende, uhelbredelig sygdom får forlænget udbetalingen af dagpenge under sygdom den 01.07.2007 eller senere, eller
- der træffes afgørelse om ret til højeste eller mellemste førtidspension fra Færøerne eller Grønland den 01.07.2007, eller senere.

...

3.3.5. Hvornår udbetales PenSam førtidspension ikke?

På moduler med forhøjet dækning er dækningen begrænset (2.4.), indtil der er betalt til modulet i 3 år. PenSam førtidspension udbetales ikke, hvis

...

- dækningen bortfalder på grund af helbreds klausulen (2.4.)"

Nævnet udtaler:

Klageren blev i forbindelse med ansættelse i fleksjob den 1/12 2007 optaget i en pensionsordning hos selskabet. Han blev tilkendt offentlig seniorpension den 10/3 2020. Han er utilfreds med, at selskabet har afvist at udbetale gruppesum og løbende ydelser ved seniorpensionering.

Klageren har anført, at hovedårsagen til, at han blev tilkendt seniorpension, ikke er de samme forhold, som var årsagen til fleksjobtilkendelsen, men derimod skyldes en diskusprolaps i lænderyggen, som han fik i 2018. Klageren har anført, at han ville være fortsat i sit fleksjob, hvis

han ikke havde fået diskusprolapsen i lænden, og har henvist til, at han havde varetaget fleksjobbet på 20 timer siden 2007, indtil han fik diskusprolaps i lænden.

Selskabet har anført, at klageren ikke er berettiget til dækning ved seniorpension, der forsikringsmæssigt sidestilles med dækning ved førtidspension, da han var ansat i et fleksjob ved optagelsen i ordningen, og da afgørelsen om tilkendelse af offentlig pension har sammenhæng med en lidelse, som bestod, da klageren tiltrådte fleksjobbet. Selskabet har anført, at forværring af eksisterende lidelser i form af nedslidningssymptomer fra nakke/skuldre og lænden — udover den nytilkomne diskusprolaps i lænden — har været medvirkende årsag til, at klageren blev tilkendt seniorpension. Helbreds klausulen i forsikringsbetingelsernes pkt. 2.4. finder derfor anvendelse, da samme lidelser var årsag til, at klageren blev visiteret til fleksjob. Selskabet har henvist til de kommunale akter.

Af speciallægeepikrise af 30/4 2007 fremgår det blandt andet "Konklusion Pt. har kronisk smerter i nakke og lænd. Klinisk er der tale om degenerative forandringer, næppe aktuelt rodtryk... Epikrise I en årrække rygsymptomer, der gradvist er forværret. Især i nakken, hvorfra smerterne stråler ud over skulderrundingen især på hø. side, der kan også være sovende fornemmelser i fingrene. Derudover hyppige lændesmerter, men ikke egentlige radiculære smerter. Der foreligger fra tidligere en scanning, der viser discusprolaps i nakken ...".

Af de kommunale akter fremgår det blandt andet, at klageren forud for tilkendelse af fleksjob havde fået konstateret diskusprolaps og slidgigt i nakken, og at han havde smerter i hele ryggen, herunder i nakke og lænd. Han havde skånebehov i forhold til nakke- og rygbelastende arbejde. Han klagede over konstante smerter i lænden, og smerterne blev forværret ved arbejdsprøvningen.

Af brev fra egen læge af 30/3 2017 til klageren fremgår blandt andet "... speciallæge ... ved sin undersøgelse af din ryg 300407 skriver: ... Det betyder på alm. dansk: Slidgigt i lænderyggen uden symptomer eller tegn til discusprolaps".

Af kommunens afgørelse af 3/4 2019 vedrørende ændring af timetallet i fleksjobbet fremgår blandt andet "Som led i skånehensynene ændres timetallet fra 20 timer til 12 timers fremmøde".

Af Specifik Helbredsattest (LÆ 135) af 4/3 2020 fremgår blandt andet "Pt. har i mange år haft nedslidningssymptomer fra nakke/skuldre og lænden. Har været ved div. speciallæger incl. Rygcenter ..., hvor der ved MR-scanning er konstateret vesidig lumbal discusprolaps ... Tilstanden er acceptabel med tolerable daglige smerter, såfremt pt. IKKE laver noget ... Pt. har en mangeårig ryganamnese både fra nakke og lænd, men det er specielt lænderyggen, som medfører smerter ved fysisk aktivitet, så han ikke kan udføre sit nuværende flexjob på 12 timer ... Konklusion og plan: Konklusion: [Mand i 60'erne] med lokale lændesmerter og periodisk diffus udstråling til begge ben, dominerende venstresidigt, forenelig med venstresidig prolaps L5/S1-niveau og fremadglidning /anterolistese af L5. Lokale lændesmerter aktuelt dominerende...".

Af kommunens afgørelse af 10/3 2020 om tilkendelse af seniorpension fremgår blandt andet "Helbredsmæssigt er der beskrevet kroniske tiltagende smerter i ryg pga. slidgigt og diskusprolaps i lænden ... Der er beskrevet udfordringer i form af tiltagende smerter, udtrætning, udmattelse og du har svært ved at løfte ting, selv printerpapir, har behov for pauser og arbejder langsomt i seneste job".

Af forsikringsbetingelsernes punkt 2.4.2 fremgår det, at dækning for førtidspension og gruppesum ved førtidspension er omfattet af en helbredsklausul, hvis kunden var ansat i en stilling med økonomisk kompensation eller løntilskud, da arbejdsgiveren begyndte indbetaling, samt at "Helbredsklausulen medfører, at selskabet ikke udbetaler dækning, hvis afgørelse om ret til offentlig førtidspension skyldes eller har sammenhæng med en lidelse, som bestod, da kunden tiltrådte stillingen med økonomisk kompensation til ansættelsen eller løntilskud".

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet ikke grundlag for at kritisere selskabets afgørelse.

Ankenævnet for Forsikring

20.

95868

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at klageren var ansat i fleksjob, da han blev optaget i pensionsordningen, og at hans forsikringsdækning ved seniorpension dermed var omfattet af en helbreds klausul ifølge forsikringsbetingelsernes punkt 2.4.2.

Nævnet har videre lagt vægt på, at tilkendelsen af offentlig seniorpension havde sammenhæng med lidelser, som bestod, da han tiltrådte fleksjobbet i december 2007, jf. oplysningerne i de kommunale akter om klagerens lidelse ved tilkendelsen af fleksjob og ved tilkendelsen af seniorpension. Nævnet har herved lagt vægt på, at forudbestående slidgigt og diskusprolaps i nakke og slidgigt i lænd med heraf følgende daglige smerter i nakke, ryg og lænd har været medvirkende årsager til, at klageren er blevet tilkendt seniorpension.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Peter Thønnings